

Een alvearium

Door een onzer redacteurs

In de periode 6 juni - 6 juli werd in Arti et Amicitiae, Rokin 112 in Amsterdam-Centrum een kunstexpositie gewijd aan de filosoof Baruch de Spinoza, zoon van een in het begin van de 17de eeuw naar Amsterdam uitgeweken familie Portugese joden. Een aantal kunstenaars was gevraagd hieraan een bijdrage te leveren. Kunstenaar Ronald van Tienhoven zocht contact met Karel Galenkamp, secretaris van de VBBN subvereniging Waterland, voor de verwezenlijking van zijn bijdrage aan de expositie.

Karel Galenkamp: 'Toen Van Tienhoven mij opbelde om een afspraak te maken en hij zijn plan aan mij ontvouwde, moest ik er wel even een paar dagen over denken. Wat hij wilde was niet zomaar iets. Hij wilde een bijenvolk in een kunstobject opstellen in een van de expositiezalen van Arti en een gat laten hakken in de buitenmuur, zodat de bijen naar buiten konden vliegen'. Het kunstobject werd een kubus, geplaatst op enkele centimeters afstand van de muur op een hoogte van ongeveer 1,7 meter en hangend aan een speciale constructie. De kubus, met daarin het bijenvolk in Spaarkast, bestond uit een drietal horizontale banen geanodiseerd aluminium in de kleuren hemelsblauw, lichtgeel en blauwgroen (deze kleuren vallen binnen het spectrum van kleuren die

bladen); dit alles kan men voor de kosten van de telefoonverbinding naar zich toe halen. Het Nederlandse Apinet-inbelpunt heeft een modemsnelheid van 33k6 baud.

De 'Bee Pages' website, Apinet afd. (<http://web.inter.nl.net/hcc/beenet/apinet.htm>) bevat altijd het laatste nieuws over de activiteiten van het Apinet. Abonneren op het Hollandse Apinet kost u een fractie van de prijs van een internet abonnement, en biedt op bijengebied veel meer mogelijkheden. U kunt zich aanmelden bij ondergetekende, waar u ook met uw vragen terecht kunt:

drs. Hugo Veerkamp,
Postbus 51008, 1007 EA Amsterdam
telefoon 020-6715663,
e-mail: hug.bee@net.hcc.nl

312

initiatief tot het Apinet, en er hebben zich inmiddels wereldwijd (van Finland tot en met Argentinië) meer dan 50 leden aangemeld. Zij staan via het internet en ook via de gewone post met elkaar in verbinding. Het internationale Apinet netwerk is erop gericht om een productieve en gezonde bijenhouderij te bevorderen door het leggen van verbindingen tussen 'extension workers' (dit zijn medewerkers aan, door universiteiten en overheid gezamenlijk opgezette, voorlichtingsprogramma's in angelsaksische landen) en anderen werkzaam als bijenteeltconsulent, -leraar of -opleider van huidige en toekomstige imkers. Op plaatsen waar grote hoeveelheden bijenvolken verloren gingen, hebben veel ervaren imkers er de brui aan gegeven. Er worden te weinig nieuwe (en dan vooral jongere) imkers gerekruteerd om de opengevallen plaatsen in te nemen of om oudere imkers te helpen met de nieuwe technieken die nodig zijn om succesvol te imkeren met varroa en bijenziekten. Apinet wil internationaal ondersteuning bieden aan o.m. 'extension workers' (zie boven) op dit gebied.

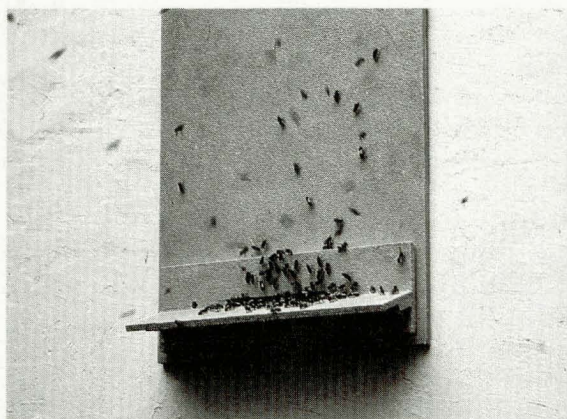
Listserver

Er staat in Londen een centrale Apinet computer (een z.g. 'listserver'). Zodra die een bericht ontvangt van een der Apinet-leden, wordt dat bericht elektronisch gekopieerd en verzonden naar alle aangesloten leden. Een van de ontvangers is de Nederlandse Apinet-computer te Amsterdam.

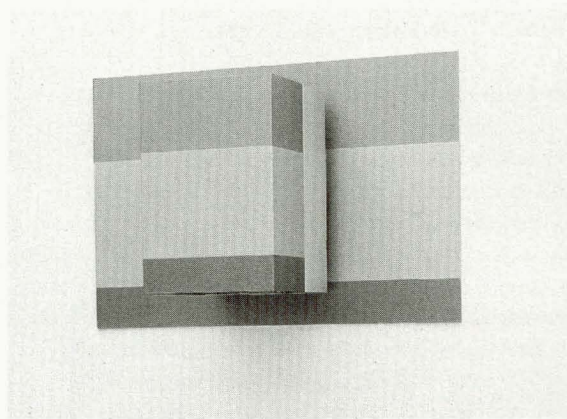
Imkers in Holland kunnen hiervan profiteren door zich aan te sluiten bij het Apinet en zo de berichten van de 'deskundigen' mee te lezen. Speciaal geselecteerde software voor DOS, Windows of Mac maakt het de Apinet-leden mogelijk om 'offline' berichten te lezen en te schrijven, en slechts gedurende een kortdurende telefoonverbinding contact te maken met het 'Host System', teneinde de berichten uit te wisselen. Deze software bespaart aldus niet alleen op de telefoonrekening, maar is ook voor iedere gebruiker gemakkelijk zelf op de computer te installeren. Als extra service worden via Apinet ook de andere internationale bijenberichten uit het internet verspreid (voor de ingewijden: BEE-L; BOMBUS-L; MEAD-L; APIS-L). Uiteraard kan men via Apinet ook in de eigen moedertaal over bijen 'kletsen' met andere leden in ons land (en in België, zodra men aldaar een inbelpunt heeft gerealiseerd). We hopen het binnenkort eveneens mogelijk te maken om de berichten van de nieuwe VBBN listserver via Apinet te lezen/schrijven. Bovendien profiteren Apinet-leden van de uitgebreide 'bibliotheek' met bijensoftware en textbestanden (waaronder vele afleveringen van diverse lokale bijen-

(bijenkast) in Arti et Amicitiae

bijen en mensen kunnen onderscheiden). De bijen waren, voor wie voldoende interesse in het kunstwerk toonde, van onderaf goed hoorbaar, zichtbaar en te ruiken, zodat bezoekers van de expositie niet alleen konden genieten van de schoonheid van het object en de bijbehorende filosofische teksten, maar ook hun andere zintuigen bij het 'beleven van dit kunstobject' konden gebruiken.'

verschillende snelheden zodanig bewegen, dat zij hun bewegingen volgens een of andere bepaalde wijze aan elkaar meedelen, dan zullen wij deze lichamen onderling 'verenigd' noemen en zeggen dat zij allen samen een lichaam ofwel enkeling (individu) vormen, dat door dit verband van andere lichamen onderscheiden is.'

313

Dat Ronald van Tienhoven zich heel goed had voorbereid was al snel duidelijk. Hij sprak over een bijenkroeg, wist dat de opstelling bij een zuidoost-muur voor bijen gunstig was, wist dat in het volk een leggende jonge koningin aanwezig moest zijn, wist veel te vertellen over welke kleuren bijen kunnen zien, enzovoort.

'Toch is het nog een rare klus geworden', aldus Karel Galenkamp. 'Er is een speciale constructie gemaakt, zodat de bijenkast kon worden gefixeerd, waarna een schuifje moest worden weggeschoven om de bijen via een koker in de muur naar buiten te laten vliegen. Datzelfde schuifje werd er dan weer ingeschoven voordat de kast werd weggehaald. Dat de kunstenaar erin zou slagen, daarvan was ik vanaf het begin overtuigd'.

Ik zal proberen de diepere filosofische betekenis te verklaren. Spinoza worstelde met de vraag wat een 'lichaam' nu eigenlijk was en kwam tenslotte tot de volgende definitie: 'Wanneer een aantal lichamen van dezelfde of van verschillende grootte, door andere zodanige worden samengehouden dat zij dicht aaneensluiten, of wanneer zij met dezelfde of met

Veel Nederlandse imkers hanteren voor een enkele bij hetzelfde woord als voor het hele volk: bie.

Dat Spinoza voor veel van de vraagstukken waar hij mee bezig was, inspiratie zocht en vond in de natuur moge blijken uit een ander citaat (in oud-Nederlands) waarin over bijen wordt gesproken:

'Bijvoorbeeld, wanneer de beyen, alshoon zy, geen andere eynde beoogen met al dien arbeyd en geschikte ordre, die zy onder een onderhouden, als voor de winter zekere voorraad te verzorgen, de mensch nogtans, boven hen zynde, heeft, hen behoudende en gaade slaande, een geheel ander eynde, namelijk voor hem den honigh te bekomen. Alzoo ook de Mensch, in aanzien hy een bijzonder dink is, en heeft zyn oogmerk niet verder als zyne bepaalde wezenheit bereyken kan; doch, in aanzien hy ook is een deel en werktuyg van geheel de Natuur, zo en kan dan dit eynd des menschen het laatste eynde van de Natuur niet zyn.'